

Sveriges strategi för innovationssatsning bygger huvudsakligen på s.k. *innovationssystem*. I korthet definieras dessa som en struktur, där kunskapsintensiva miljöer - såsom universitet, forskningsinstitut och högskolor - antas vara näringslivets huvudsakliga försörjare av innovation, genom stöd från offentlig finansiering. Tesen 'Triple Helix' från Stanford University 1995, föreslår typiskt ett sådant innovationssystem.

Dock pekar många forskningsrapporter (Block/Keller, Ejemo, Bourellos, Henderson/Jaffe, Jewkes/Sawyers/Stillerman, Lissoni/Llerena/McKelvey/Sanditov, Sandström, Larsson mfl) på att lejonparten av innovation inte uppstår i de av innovationssystemen föreslagna kombinationerna.

Med undantag för medicinsk innovation, uppstår istället huvuddelen av innovationer utanför de akademiska institutionerna, huvudsakligen i mikro- och småföretag (vad gäller radikal innovation).

Sverige innehar en mycket hög internationell ranking när det gäller innovativa förutsättningar, i form av hög utbildning, hög frekvens av publicerad forskning, hög välfärd mm. Däremot har Sverige ett mycket lågt utfall ifråga om genererade värden från innovation, vad gäller sysselsättning, export, skatteintäkter etc.

OECDs mätning visar att Sverige har backat i innovativ tillväxt, från 148% framför EUs genomsnitt ned till 135% mellan åren 2006 – 2013.

Sveriges innovativa tillväxt var år 2014 endast 0,2%, eller lägst av EUs alla medlemsländer. Att Sverige bibehåller en hög teknisk och samhällelig utvecklingsnivå är oerhört viktigt av flera skäl; vi behöver kunna attrahera internationellt kapital, skapa och behålla framgångsrika exportföretag, ligga i framkanten vad gäller forskning mm.

”Innovation” har som begrepp idag hanterats så vårdslöst, att en enhetligt överenskommen definition knappast låter sig göras. Dock är de flesta innovationsforskare överens om att innovation är nyckeln till industriell och samhällelig utveckling.

Insiktsbristen gällande innovationers ursprung - föreställningen att innovationer sannolikast kommer ur omsatta forskningsresultat – är nu desssvårre i stort sett antagen som sanning.

I enlighet med den missuppfattningen har därmed staten allokaterat 99,2% av den årliga FoU-budgeten om c:a 26,5 miljarder kronor till de akademiska institutionerna. Motsvarande anslag för icke-akademisk innovation var 2015 c:a 208 miljoner kronor, eller 0,8%.

Statistik visar att av världens aktiva patent, härstammar endast 5% från universitet och högskolor, endast 7% av de nystartade företagen (2011) var spin-offs från akademin. Företag avknoppade från universitet och högskolor utgör en ytterst marginell andel av Sveriges nystartade IT-, telekom-, teknik- och verkstadsföretag.

Om Sveriges innovationsstrategi ska lyckas vända den nedåtgående trenden med låg innovativ tillväxt och radikalt tappad konkurrenskraft, måste fler innovationskällor än forskarsfären omfattas.

Om endast 10% av statens årliga FoU-anslag reallokerades till Sveriges organiserade innovatörer/uppfinnare (såväl i, som utanför akademin), skulle det ge en 12-faldig (1274%) resursförstärkning till den specialiserade grupp, som historiskt har stått för runt 80% av all innovation.

FoU-anslaget för universitet, forskningsinstitut och högskolor skulle fortfarande hålla en internationellt hög nivå.